

Revija za evangelijsko duhovnost

Letnik 40, številka 4-5-6-7/2024

vode počitka

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče,
k vodam počitka me vodi. (Psalm 23, 1-2)

KAZALO

- 4 Molitev Cerkev je kot pregrinjalo, ki ga pletemo vsi skupaj
- 6 Nevarnost emancipacije človeka od Boga
- 10 Odkrili smo Zemljo
- 12 Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti
- 18 Identiteta
- 20 Pozdravni nagovor
- 22 Življenje v skupnosti
- 24 Zaupanje
- 26 Zakaj trpljenje
- 30 Najboljša slikovna pridiga na svetu
- 34 Jadrnica
- 36 Kristjan je človek upanja
- 38 Le pri Bogu se pomiri moja duša
- 40 Katera pot je vselej Božja?
- 46 Juha iz kamnov
- 48 Bog ni odgovor, Bog je vprašanje
- 52 Zgodba
- 54 In memoriam
- 56 Nihče ne ve

Dr. Peter Golob

MOLITEV CERKVE JE KOT PREGRINJALO, KI GA PLETEMO VSI SKUPAJ

Dr. Peter Golob je duhovnik v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto in predavatelj na Univerzi v Ljubljani ter direktor teološko-pastoralnega inštituta Collegium Evangelicum, ki izdaja krščansko literaturo in si prizadeva za kulturno promocijo krščanstva.

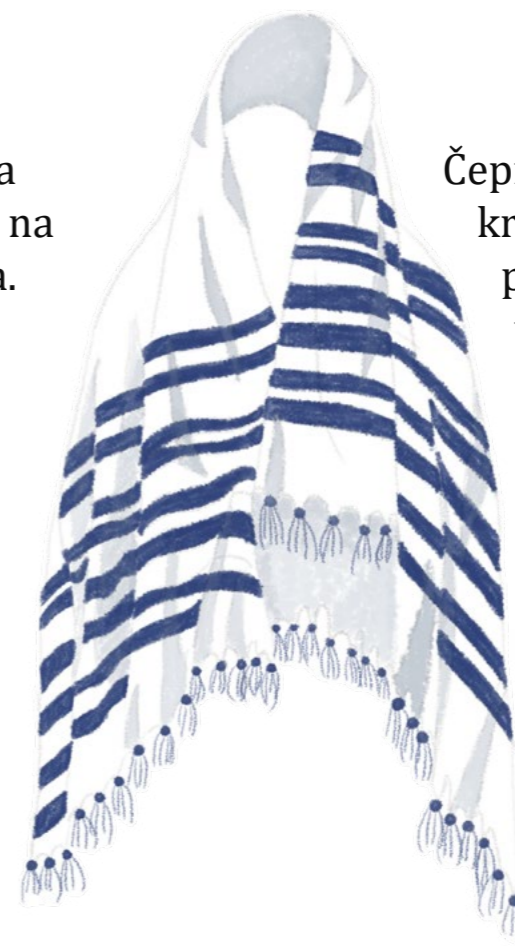
V nekaterih Cerkvah, zlasti v Združenih državah Amerike, imajo poseben običaj, kako verniki prihajajo naprej do mize, ki stoji pred oltarjem in na kateri je razgrnjen takoimenovani molitveni šal ali pregrinjalo. Iz tega pregrinjala visijo nitke, ki jih verniki zvežejo, s čimer na simbolni način pokažejo, kako sodelujejo v molitvi Cerkve. To simbolno dejanje ima večplastni pomen, saj pregrinjalo samo po sebi predstavlja Božjo zaščito in varnost, spletnje niti pa predstavlja sodelovanje v občestvu Cerkve. Verniki namreč s svojimi molitvami pletemo niti pregrinjala Božje ljubezni, ki pokriva občestvo Cerkve

pa tudi obličje celega sveta in vsega stvarstva.

Poleg tega simbolnega dejanja pletenja niti na mizi pred oltarjem v mnogih protestantskih pa tudi katoliških cerkvah, predvsem v Ameriki, obstaja tudi posebna cerkvena aktivnost, ki se največkrat imenuje molitveni šal. Običaj izhaja iz judovske tradicije. Molilni šal oziroma pregrinjalo, imenovano tudi talit, je posebno oblačilo, ki ga nosijo judovski moški. V splošnem je nošenje talita znak poslušnosti Božjim zakonom. Talit je po tradiciji vključeval rese (čopke), nameščene na štirih vogalih tega kosa oblačila.

Vsaka kitka naj bi imela osem niti in pet vozlov na vsakem vogalu oblačila. Skupno število resic je 613, kar pomeni število zapovedi, ki jih je Bog dal v Mojzesovi postavi.

Molilni šali niso posebej omenjeni v Svetem pismu, ampak oblačilo posredno izhaja iz sklicevanja na 4. Mojzesovo knjigo 15,38-41, kjer Bog govori Mojzesu: »Reci jim, naj si delajo čopke na vogalih oblačil iz roda v rod! K vsakemu čopku na vogalu naj dodajo vrstico iz višnjevega škrlata.« Peta Mojzesova knjiga 22,12 prav tako pravi, da naredite rese na štirih vogalih plašča, ki ga nosite. Namen resic je bil, da so se Izraelci spominjali vseh Božjih zapovedi. Za judovsko ljudstvo je nošenje molitvenega šala znak poslušnosti Božjim zapovedim. Šal predstavlja občutek osebnega prostora. V njem se lahko počutimo, kot da smo zaviti v Božje roke. Po judovsko je nošenje molitvenega šala med molitvijo kot srečanje v šotoru z Bogom.

Čeprav molitveni šal za kristjane nima tolikšnega pomena, je za nas še vedno nekaj posebnega. Ko beremo Sveto pismo ali preživljamo čas v molitvi, nam je molitveni šal lahko v tolažbo in viden znak pripadnosti Božji družini – Cerkvi. Lahko nam pomaga, da se počutimo bližje Bogu. Čas, ki ga preživimo z Očetom, se lahko zdi

bolj oseben. Sploh če pomislimo, da starozavezni šotor srečevanje z Bogom danes, v času Nove zaveze, predstavlja Cerkev. Dandanes najdemo po protestantskih cerkvah skupine za ženske, ki šivajo ali štrikajo šale. Te šale Cerkev nato podari vernikom, ki gredo čez bridkosti ali bolezni. Običajno se šal podari osebi, ki se sooča s težkimi okoliščinami. Ti šali niso videti kot judovski talit, ki ga je nosil Jezus, vendar služijo kot opomin, da nas skozi življenje nosijo roke našega Boga, v katere smo zaviti in nismo sami, saj smo zaviti v varno zavetje Cerkve, skupnosti bratov in sester.

Dr. Daniel Brkič

NEVARNOST EMANCIPACIJE ČLOVEKA OD BOGA

Dr. Daniel Brkič je duhovnik v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto in profesor na protestantski Teološki fakulteti Univerze v Zagrebu ter avtor številnih radijskih in televizijskih oddaj in poljudno-znanstvenih člankov na temo vere, pastorage in aplikativne teologije.

Težave sodobne zahodne družbe so izraziti individualizem, to je samoljubje z narcisizmom; relativizem, to je názor, po katerem so vsa spoznanja, resnice in vrednote relativne, kar vodi v brezbržnost; predvsem pa napačno razumevanje svobode, kar zanika odgovornost in spodbuja samovoljo. Vse to izvira iz težnje, da hočemo biti osvobojeni od neenakopravnosti in odvisnosti od Boga. Težnja po emancipaciji človeka od Boga ni novost. To hotenje se je začelo pri prvem človeku v rajju, ko sta nasedla prevari: »Bosta kakor Bog«.

Človek se »igra« Boga na način, kot se otrok »igra« astronauta, saj otroci letijo na Venero, vendar ostajajo za računalnikom v svoji sobi. Vsakdo lahko živi za Boga ali proti Bogu, ne more pa živeti brez Boga. Tako smo se znašli v svetu nasilja, laži, brezupa, brezobzirnega egoizma in brez zdravih odnosov. Življenje je zgrajeno na zaupanju. Majhni budilki zaupamo, da nas bo zjutraj zbudila, statikom zaupamo, da so pravilno izračunali nosilnost mostu, kirurgom zaupamo svoja telesa in pilotom svoja življenja. Zaupamo mehanikom, da bodo popravili naše zavore in semaforjem, da nas bodo prepeljali skozi križišče.

V restavracijah jemo hrano, ki so jo pripravile nevidne roke, v prepričanju, da je čista, doma jemo hrano v pločevinkah v prepričanju, da je brez salmonelle. Življenje brez zaupanja vodi v paranojo. Nekomu ne verjeti je žalitev. Povejte zakoncu, da mu ne zaupate; to uničuje odnos. Povejte prijatelju, da mu ne zaupate; prijateljstva bo konec. Verovati v Boga pomeni imeti zaupanje vanj. Kako uničujoče je, če nimamo zaupanja vanj. Sveto pismo pravi: »Kdor Bogu ne veruje, ga je naredil za lažnivca.« (1 Jn 5,10)

Ne potrebujemo vere, da bi verjeli v Stvarnika; vse, kar potrebujemo, so oči, ki lahko vidijo Božje stvarstvo, in možgani, ki delujejo. V Svetem pismu je zapisano: »Vsako hišo pač kdo gradi. Tisti, ki je zgradil vse, pa je Bog.« (Heb 3,4) Ni nam treba srečati slikarja, da bi verjeli, da slikar obstaja. Pogledamo njegovo sliko in zdrav razum nam pove, da slika ni nastala slučajno. Tudi če je slikar umrl pred tristo leti, slika dokazuje, da je obstajal.

Dejstvo obstoja Stvarnika je aksiomatično; je neizpodbitno, samoumevno in nedvomno, saj temelji na aksiomih. Zato Sveto pismo pravi: »Bedak pravi v svojem srcu: »Ni Boga.«« (Ps 14,1) Na vprašanje, kdo je naredil Boga, tako in tako ni možno odgovoriti.

Z Bogom moramo imeti izkušnjo, sicer bomo v srcu tesnobno nemirni. Protestantski teolog in filozof Paul Tillich je razkril tri vrste tesnobe, ki so posledica človekove emancipacije od Boga. Ontološka tesnoba je povezana z našo biološko smrtjo, to je z minljivostjo, moralna tesnoba je povezana s krivdo, to je z obsodbo, duhovna tesnoba pa je povezana z izgubo smisla, to je z izgubo Boga, kar povzroča neutolažljivo praznino. Odtujitev od Boga je greh vseh grehov, je zgrešitev pravega cilja, to je namena življenja. Človek, ki ne priznava Boga, postane sam svoj nesrečni bog. Koliko je poti do Boga? Toliko, kolikor je ljudi. Iz Svetega pisma vidimo, da gre pri tem za antipatično simpatijo.

Božji klic nas hkrati vznemirja in pomirja, je hkrati nadležen in ljubeč, močan in nežen, nas privlači in v nas zbuja odpor. Toda Bog nam stalno prihaja naproti, kajti prava ljubezen je nesrečna, če ve, da je kdo nesrečen. Bog nam stalno odpira vrata, ampak mi moramo stopiti skozi. Ta vrata so Jezus Kristus. On je glavna oseba krščanstva. To, da je Kristus umrl na križu, je zgodovina; to, da je umrl na križu namesto nas, pa je naše odrešenje.

Ironija je, da je včasih največji sovražnik krščanstva krščanstvo samo. Filmski igralci o izmišljenih stvareh govorijo tako, kot da so resnične, kristjani pa o resničnih stvareh govorimo tako, kot da so izmišljene. Zgodba govori o dogodku na letališču. Medtem ko je na letališki stezi čakalo okoli petdeset turistov, je nastala nevihta. Deževalo je kot iz škafo, da se je zmrachilo. Nastal je preplah. Stevardesa je odprla vrata letala in vsi so hitro vstopili, nakar je vrata zaprla. Do kože premočeni potniki so se namestili in čakali na vzlet.

Opazili so, da k letalu teče neki človek, prekrit z dežnim plaščem. Ker so bila vrata v letalo zaprta, je po njih tolkel, a mu je stevardesa dopovedovala, da je letalo že polno, da bodo vsak hip poleteli in da to letalo verjetno ni njegovo. A je še bolj tolkel po vratih in prosil, naj mu odpre. Obnemela je, ko je končno ugotovila, da je ta človek pilot letala. Vljudno se je opravičila: »Oprostite, nisem vas prepoznala.«

Kolikokrat se tako vedemo v odnosu do Boga in mu ne zaupamo. Ne prepoznamo ga, ker je drugačen od naših predstav in želja, zato mu ne dovolimo vstopiti v naše družbeno, cerkveno in osebno življenje. Brez njega nam ne bo uspelo varno vzleteti niti pristati.

Tjaša Golobič Štucin

ODKRILI SMO ZEMLJO

Tjaša Golobič Štucin je teologinja, sociologinja in pedagoginja ter animatorica v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Prebrala sem novico, da je umrl ameriški astronaut, William Anders. Bil je eden od prvih treh ljudi, ki so obkrožili Luno med Nasino misijo Apollo 8 leta 1968, med katero je posnel znamenito fotografijo Earthrise. Gre za eno najbolj znanih podob Zemlje iz vesolja, ki jo je sam Anders opisal kot svoj najpomembnejši prispevek k vesoljskemu programu. Fotografija je bila posneta na božični večer leta in prikazuje Zemljo, kako se dviga nad obzorjem s puste površine Lune.

Ta isti astronaut je o misiji, na kateri je nastala omenjena fotografija, povedal naslednje besede: »Prepotovali smo vso to pot, da bi raziskali Luno, in najpomembnejša stvar, ki smo jo odkrili, je bila Zemlja.«

Včasih moramo tudi v svojih življenjih prepotovati, narediti dolge poti in razdalje, da bi na koncu spet odkrili tisto, kar smo morda imeli nekoč za samoumevno ali postransko. Tisto, kar je pomembno. Tudi prilika o izgubljenem sinu govori o sinu, ki je zapustil očetovo hišo, ker je vzljubil svoje poti in jih je želel zasledovati.

Nato pa je šel globoko vase in se odločil, da se vrne nazaj v očetovo hišo. Ni se vrnil iz dolžnosti, temveč iz globokega spoznanja, da je v očetovi hiši vse, kar potrebuje za življenje.

Tudi mi prihajamo v Cerkev, ki je Božji dom in nosilka sporočila nam Zemljanom, da je z nami Bog Stvarnik, ki je utemeljil vesolje in Zemljo v njem. Ta Stvarnik nas zares ljubi, zato je postal človek, da bi šel skupaj z nami na naše poti in nam pri tem pokazal, da je pot do Boga Očeta pravzaprav on sam, Jezus Kristus, Odrešitelj.

Božji dotik je zato v vsakem trenutku dovolj močan, velik in popoln, da se dotakne in ogreje tudi še tako na videz oddaljeno človeško življenje in vsako srce pritegne k sebi. Kajti kot je zapisano v knjigi preroka Izaije 59,1: »Glejte, Gospodova roka ni prekratka, da bi ne mogel odrešiti, in njegovo uho ni gluho, da bi ne mogel slišati.« Ponovno odkrijmo to, kar smo nekoč morda že vedeli, da je vera v Boga temelj našega življenja. Vsak naj svojo stezo očisti trnja in gostih trav ter se vrne na pot vere.

Ace Arsov

DRUGE JE REŠIL, SEBE PA NE MORE REŠITI

Ace Arsov je pastor v Evangelijski cerkvi Logos Bled ter voditelj Društva Doulos za pomoč zasvojevcem in njihovim svojcem.

Podobno so ga med seboj zasmehovali tudi veliki duhovniki s pismouki in so govorili: »Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti. Mesija, Izraelov kralj, naj zdaj stopi s križa, da bomo videli in verovali.« (Mr 15,31-32)

Jezusova usmrtitev je bila na videz taka kot druge usmrtitve, razliko so prepoznali le nekateri. Na veliki petek, najbolj črn dan, gledamo drugače kot na ostale dogodke. Dva tisoč let nazaj se je na griču, imenovanem Golgota (Lobanja), odvijala posebna drama.

Tisti kraj je bil določen za izvajanje usmrtitev. Izmed mnogih, ki so bili tam usmrčeni, nas zanima le en, edini, ki se razlikuje od vseh ostalih – to je Gospod in Odrešenik Jezus Kristus. Čeprav je bila njegova usmrtitev taka kot vse druge, je bilo njegovo križanje edinstveno. Seveda so ga poskušali uvrstiti v kategorijo kriminalcev, kar izraža dejstvo, da je bil križan skupaj z dvema razbojnikoma. Kakšna je bila njegova krivda? Judovski veliki zbor ga je obsodil zato, ker naj bi preklinjal Boga. Pilat pa ga je obsodil zato, ker naj bi bil politični nasprotnik, Rimu nevaren mesija, kralj. Toda ko začnemo primerjati Jezusovo čisto, ljubezni polno življenje z življenjem obeh zločincev, takoj spoznamo, kako absurdno, nesmiselno je uvrstiti Jezusa v vrsto zločincev. To je spoznal celo eden od njiju, ki je dejal: »Midva po pravici, kajti prejemava primerno povračilo za to, kar sva storila, ta pa ni storil nič hudega.« (Lk 23,41)

Veliki duhovnik na Golgoti je čakal Jezusovo priznanje krivde, namesto da bi sam priznal svojo krivdo. Skesani razbojnik je spoznal to, kar bi morali vedeti predvsem tisti, ki so bili v tem najbolj šolani in učeni, torej veliki duhovnik in pismouki. Veliki duhovnik je bil najvišji predstavnik judovske skupnosti, pismouki pa so bili študirani poklicni poznavalci Božjega zakona. Kljub temu so prav oni povzročili Jezusovo križanje. Veliki duhovnik, prisoten na Golgoti, je celo čakal, da bi križani Jezus priznal svoj greh in krivdo, ki je pri Jezusu ni bilo mogoče najti. Čakal je na Jezusovo priznanje, čeprav bi moral svoje grehe Jezusu izpovedati on in ga prositi za odpuščanje. Čeprav veliki duhovnik tega ni storil, ga je Jezus vseeno vključil v svojo molitev: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!«

Veliki duhovnik in pismouki niso samo povzročili Jezusovega križanja, ampak so Jezusa – stoječ pod njegovim križem – celo zasmehovali. Gospodovemu fizičnemu trpljenju so dodali še ponižujoče besede posmehovanja, s čimer so izražali svojo brezčutnost. Toda ravno v besedah posmeha najdemo nekaj izjemnega. Govorili so: »Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti.« S tem so Jezusovi nasprotniki priznali, da je Križani druge rešil. S temi kratkimi besedami je do podrobnosti opisano Jezusovo življenje, polno razumevanja, solidarnosti s trpečimi, pomoči in ljubezni.

Duhovniki in pismouki so potrditev, da je Kristus kriv, našli v tem, da je druge rešil, sebe pa ne. Če pozorno poslušamo besede duhovnikov in pismoukov, v njih začutimo veliko negotovosti. Kaže, da so o tem pod križem veliko razpravljali. Iz njihovih besed je mogoče zaslutiti, da jih je v podzavesti nažiralo vprašanje: »Ali je njegova obsodba, za katero smo se odločili, pravična?«

V medsebojnem pogovoru so želeli utrditi svoje prepričanje, da so v velikem zboru, da si Jezus zasluži smrt, glasovali pravilno. Potrditev svojega prepričanja, da Jezus ni Božji Sin, so našli v tem, da na križu samega sebe ni mogel rešiti. Če bi stopil s križa, bi bili pripravljeni verjeti, da je On Kristus, resnični Mesija. To bi bilo edino pravo znamenje in dokaz. Toda Križani Kristus ni stopil s križa. Sklepali so, da potem ni Kristus, ni Mesija, ni Božji Sin. Zato so začutili olajšanje in mirno odšli domov. Niso se zavedali, v kakšni zmoti so bili, kajti to, da se ni mogel rešiti, ne drži. Lahko bi stopil s križa, če bi hotel. Toda v vrtu Getsemani je v molitvi izbojeval izpolnitev Očetove volje, ko je rekel: »Moj Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti.« (Mt 26,39)

Prisotni okoli križa niso prepoznali pomembnosti Jezusovega dejanja; imeli so svoje stališče do Jezusa. Zakaj Jezus ni uporabil svoje moči? Zasmehujoče besede, da je Jezus druge rešil, sebe pa ne, imajo posebno dimenzijo. Niso le opis Jezusovega tuzemskega življenja in delovanja, ampak so večno veljavne besede, ki izražajo njegovo bistvo. To bistvo je ljubezen, ki rešuje. Ta stavek velja v vseh treh časovnih razsežnostih: druge je rešil, druge rešuje, druge bo rešil. Ravno v trenutku, ko so ga nasprotniki zasmehovali, češ da sebe ne more rešiti, je izpolnil svoje poslanstvo. Lahko bi stopil s križa in bi v evangeliju brali o še enem njegovem čudežu več, ampak človeštvo bi bilo pogubljeno. Ne bi se izpolnile Jezusove besede: »Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane sámo; če pa umre, obrodi obilo sadu.« (Jn 12,24)

Jezus je v trenutku križanja vedel, da se na križu odvija dogodek svetovnega pomena, stoječi pri križu pa so videli le zunanost tega dogodka; bistvo jim je ostalo zakrito. Tedanja duhovščina je bila prepričana, da so se končno znebili duhovnega tekmeca, zato so si oddahnili. Pilat je dogodek razumel politično; rimsko cesarstvo se je znebil potencialnega upornika, čeprav o njegovi krivdi ni bil povsem prepričan. Vojake takšna usmrtitev ni vznemirjala, saj so bili tega vajeni.

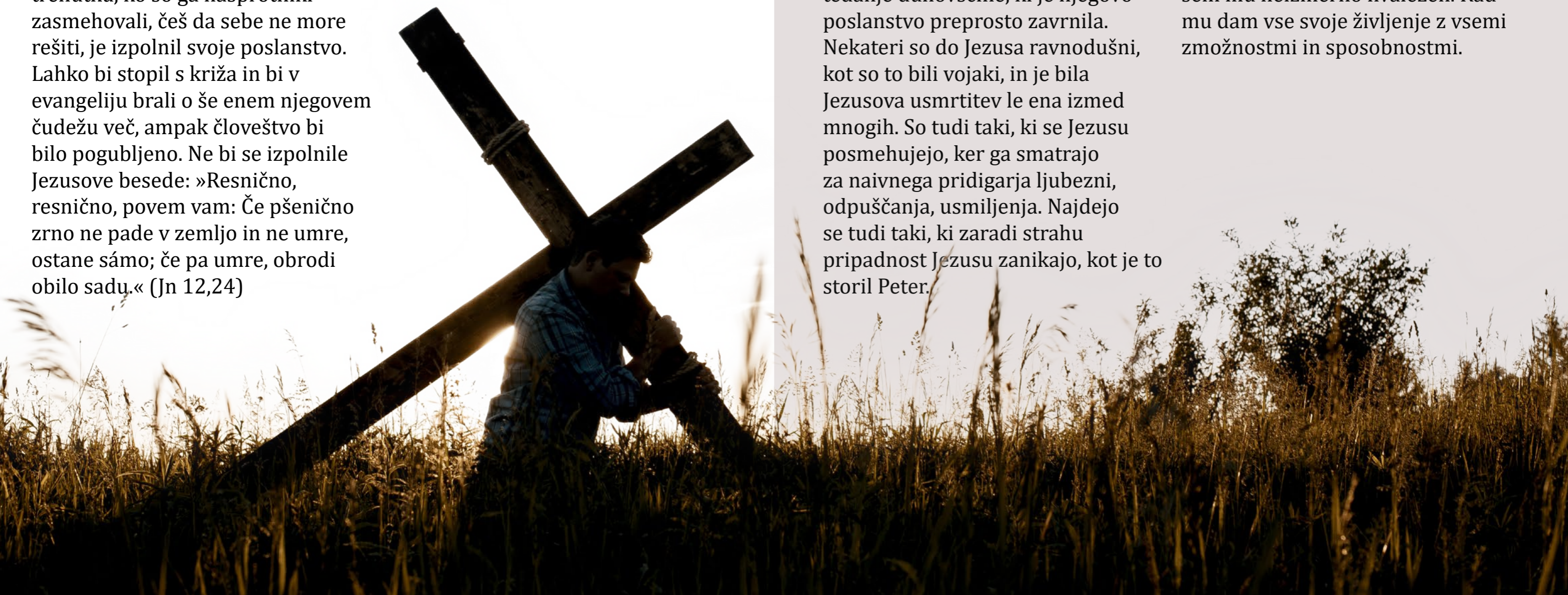
Žene iz Galileje so Jezusovo trpljenje doživljale z bolečino, a so bile nemočne, njegovi učenci pa so se iz strahu razbežali in se skrili. Edini, ki je Jezusovo križanje razumel pravilno, je bil skesani desni razbojnik, ki je Jezusa prosil, naj se ga spomni, ko pride v svoje kraljestvo.

Kdo je zame Križani in vstali Kristus?

Tudi danes imamo do križanega Jezusa različna stališča. Stališče nekaterih je podobno stališču tedanje duhovščine, ki je njegovo poslanstvo preprosto zavrnila. Nekateri so do Jezusa ravnodušni, kot so to bili vojaki, in je bila Jezusova usmrtitev le ena izmed mnogih. So tudi taki, ki se Jezusu posmehujejo, ker ga smatrajo za naivnega pridigarja ljubezni, odpuščanja, usmiljenja. Najdejo se tudi taki, ki zaradi strahu pripadnost Jezusu zanikajo, kot je to storil Peter.

Hvala Bogu za vse, ki so podobni skesanemu razbojniku in v Jezusovem darovanju prepoznavajo odrešilno dejanje, ki presega razum in se dotika srca.

Odgovoriti moram na vprašanje: »Kdo je zame Križani in vstali Kristus?« On je moj Rešitelj, brez katerega ne želim preživeti niti enega dneva svojega življenja. Namesto mene se je daroval, mi podarja odpuščanje mojih grehov in mi daje moč za novo življenje. Pred mano odpira z radostjo napolnjeno perspektivo večnega življenja, za kar sem mu neizmerno hvaležen. Rad mu dam vse svoje življenje z vsemi zmožnostmi in sposobnostmi.

Dr. Katja Brkič Golob

IDENTITETA

Dr. Katja Brkič Golob je teologinja, klinična psihologinja in psihoterapevtka, predavateljica na protestantski Teološki fakulteti Univerze v Zagrebu in na Univerzi v Novem mestu ter duhovnica in voditeljica slavnice in glasbene skupine v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Sodobni človek se v tretjem tisočletju srečuje z veliko dilemo. Danes ljudje ne znamo odgovoriti na čisto preprosto vprašanje »Kdo si?« oziroma »Kdo sem?« Pomislite, če bi vas sedaj nekdo vprašal, kdo ste, kaj bi odgovorili? Ali bi govorili o svojem poklicu, svojih socialnih vlogah (sem žena, mama, delavec, delodajalec, hči, pripadnik nekega kluba, Cerkve), morda pa bi govorili o svoji zunanosti ali pa o tem, kar imamo, kar posedujemo.

Mimogrede, ljudje se največkrat opredeljujemo z glagolom »imeti«, ne pa »biti«. Kdo od nas reče: »Sem žena, sem mati, sem delavec?« Raje govorimo o tem, kar imamo. Imam moža, imam otroka ipd. Skratka, na prvo žogo zelo enostavno vprašanje, na katerega pa žal marsikdaj ne znamo odgovoriti. Včasih mislimo, da smo malce drugačni in posebni, ker imamo poseben stil oblačenja, ker poslušamo le dotično glasbo, ker končnice besed zaključujemo s črko u, namesto z drugimi črkami, ker jemo le določeno hrano. Biologija nedvomno igra pomembno vlogo pri opredeljevanju tega, da smo ljudje, vendar če bomo na to na videz preprosto vprašanje »kdo sem« odgovarjali zgolj skozi prizmo genetike, potem nam bo hitro zmanjkalo opredelitev glede tega, kdo v resnici smo.

Ljudje imamo priimke in imena, seveda, priimek nas identitetno povezuje z družino, kateri pripadamo, ime pa nam daje našo lastno identiteto, naš lastni prstni odtis.

Pa vendar se zdi, da izgublamo identiteto, da je nimamo več. Morda se slepo zanašamo na nekoga, na neko prepričanje, neko stališče, ki sploh ni nujno naše, ampak smo ga le kopirali od nekoga drugega, misleč, da nam bo to pomagalo. Ekspresivni individualizem nas vodi v kolaps družbe in nas samih. Ta naša notranja nestabilnost se kaže na različnih področjih, še najbolj očitna pa je v naših medsebojnih odnosih, ki jih jemljemo kot sredstva za samopoveličevanje.

Človek je izgubil svojo človeško identiteto zaradi greha.

Bog nam po Kristusu vrača izgubljeno dostojanstvo. Bog nam vrača našo identiteto, da smo lahko spet mi, takšni kot smo, brez izgovorov, brez mask. In kot taki hitro spoznamo, da v svojih življenjih urgentno potrebujemo Boga.

V prvem Petrovem pismu v Svetem pismu je zapisano: »Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo za Božjo last, da bi oznanjali odlike tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito luč. Nekdaj niste bili ljudstvo,

zdaj pa ste Božje ljudstvo; niste našli usmiljenja, zdaj pa ste našli usmiljenje.«

Dragi verujoči, če danes iščemo svojo identiteto, svoj prostor, svoj jaz, potem resno vzemimo besede iz Petrovega pisma, ki pravijo, da smo Božje ljudstvo, Božji rod, Bog nam daje nebeško državljanstvo, pa ne samo to, Bog nam daje usmiljenje, ki ga človek z zlomljeno identiteto, z zlomljenim »jazom« tako nujno potrebuje.

dr. Samir Vrabec
Evangeličanska cerkvena občina
Osijek, Hrvaška

POZDRAVNI NAGOVOR

Dr. Samir Vrabec je teolog in duhovnik v Evangeličanski cerkvi v Osijeku.

na shodu 56. evangeličanske humanitarne organizacije (EHO) – Podpornica, 9. 6. 2024 pri gradu Grad na Goričkem v Prekmurju

V čast in veselje mi je, da sem danes med vami kot predstavnik Evangeličanske cerkve na Hrvaškem. Tudi letošnji shod EHO Podpornice je impresivni jubilej pričevanja enotnosti in občestva v pomoči drugim. Ko gre za pomoč drugim, se vedno vprašamo, kaj lahko jaz kot mali posameznik spremenim v svetu. Že dolgo časa se obremenjujem z vprašanjem, kaj lahko moja mala Cerkev, iz katere prihajam, in naša diakonija spremenita v globalnih razmerjih odsotnosti in pomanjkanja

družbene pravičnosti ter neenakomerne porazdelitve bogastva. Ko sem v nekem pogovoru rekel, da prihajam iz male Cerkve, mi je en škof svetoval, naj nikoli ne rečem, da smo majhni, ker to ne pove ničesar o moči in vitalnosti naše vere. Imel je prav. Jezusa je treba iskati tam, kjer ni ne prestola ne moči ne slave, ampak tam, kjer je beda, revščina, zatiranje. Kjer vidimo obupane, žejne, bolne, ujete ljudi, Jezus vidi brate in sestre, vidi sebi podobne ljudi. Gre za to, da drug drugega vidimo kot enakovredne osebe. Pomoč drugim ne sme ljudem odvzeti dostojanstva in jih ponižati v prejemnike pomoči.

Naj se vrnem k stalnemu vprašanju, kaj lahko moja majhna krščanska pomoč bližnjemu spremeni v tem svetu krivic? Odgovor najdemo v Evangeliju ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa. Odgovor skušam najti tudi v pesnikovih besedah. Vi Slovenci, oziroma mi Slovenci (saj so bili vsi moji stari starši Slovenci), nimamo, za razliko od drugih narodov, na glavnem trgu svojega glavnega mesta kipa vladarja ali vojskovodje iz zgodovine. Imamo kip pesnika Prešerna. In to pove veliko o tem, kakšen narod smo. Zato želim z vami deliti pesem Dobriše Cesarića, hrvaškega pesnika, ki je bil dijak osiješke gimnazije, ki sem jo imel tudi jaz čast končati.

Pesem se imenuje Slap in se v izvirni obliki glasi:

*Teče i teče, teče jedan slap;
Što u njem znači moja mala kap?*

*Gle, jedna duga u vodi se stvara,
I sja i dršće u hiljadu šara.*

*Taj san u slapu da bi mogo sjati,
I moja kaplja pomaže ga tkati.*

Vsem želim, da bi bili še naprej kaplje v slapu usmiljenja in ljubezni do bližnjih, h čemur nas je poklical naš Gospod Jezus Kristus. Čestitam vam, vaši diakoniji pa želim obilo blagoslova pri nadaljnjem delu, ki naj nikoli ne preneha.

Katja Lipičnik

ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI

Katja Lipičnik je sociologinja in profesorica ter glasbena animatorka veroučnih otrok v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Če bi morala izpostaviti razloge, zakaj hodim v Cerkev, bi najprej izpostavila skupnost ali z drugo besedo občestvo. Seveda je lepo včasih biti tudi sam, kar ima lahko številne prednosti. Naj jih navedem nekaj: neodvisnost (popolna svoboda odločanja, možnost osredotočanja na lastne cilje), osebni prostor, zasebnost, manj motenj, več časa za hobije, manj konfliktov in nesoglasij, manjša finančna odgovornost, možnost razporejanja časa, manjša izpostavljenost stresu... Vendar nekatere prednosti so le navidezne. Na prvi pogled morda nekaj izgleda kot prednost, vendar ima lahko skrite pomanjkljivosti ali pa

dolgoročno ni tako koristno, kot se zdi. Primer takšne prednosti je prilagajanje; če smo sami, se ne rabimo nikomur prilagajati. Če to prednost podrobneje pogledamo, lahko vidimo, da nam neprilagajanje prinaša svobodo odločanja, kar pomeni, da imamo popolno svobodo, da se odločamo glede na svoje želje in potrebe brez upoštevanja drugih ljudi, hkrati pa imamo tudi manj konfliktov, saj nam ni potrebno sklepati kompromisov, kar zmanjša možnost nesoglasij.

Katere pa so pomanjkljivosti našega neprilagajanja? Prvič, omejena perspektiva: ker nimamo drugih ljudi, s katerimi bi se posvetovali, lahko sprejemamo slabše odločitve. Drugič, manjša socialna podpora: v skupnosti si ljudje nudijo medsebojno podporo in pomoč. Tretjič, pomanjkanje prilagodljivosti: prilagajanje drugim nas uči fleksibilnosti in strpnosti, kar so pomembne življenjske veščine. Četrto, osamljenost: pomanjkanje interakcij z drugimi lahko vodi v občutke osamljenosti, kar negativno vpliva na duševno zdravje.

Čeprav se zdi, da je neprilagajanje drugim prednost, pa lahko dolgoročno vodi v izolacijo, slabše odločitve in pomanjkanje pomembnih socialnih veščin. Prava vrednost skupnosti je v medsebojni podpori, delitvi znanja in izkušenj ter občutku pripadnosti, ki jih ne moremo enostavno nadomestiti z aktivnostmi, v katerih smo sami. In če nas ti argumenti niso dokončno prepričali, pomislimo še na nekaj razlogov, zakaj je bolje biti del skupnosti:

čustvena podpora in tolažba v težkih časih, razdelitev stroškov vzdrževanja in finančna podpora, razdelitev nalog in odgovornosti, več idej, večja kreativnost in inovativnost... Skupnost ima tudi skupna praznovanja in trenutke veselja ali žalosti si porazdeli med seboj. Občestvo Cerkve pa omogoča tudi skupno oboževanje in čaščenje skupnega nebeškega Očeta, ki je dobro in koristno, kajti tam, kjer ljudje živijo skupaj in v slogi, daje Gospod blagoslov in življenje na veke (Psalm 133,3).

S skupnimi molitvami, prepevanjem pesmi in poslušanjem Božje besede poglobljamo svojo vero in se povezujemo z Bogom na duhovni ravni. Skupnost nam omogoča, da rastemo v medsebojni ljubezni. Poleg tega nas Cerkev spodbuja, da služimo drugim, kar nas krepi in nam daje občutek izpolnjenosti. Ko smo del skupnosti, postanemo del nečesa večjega od nas, kar nam daje smisel in namen. Zato je življenje v skupnosti z Bogom in z brati in sestrami v Cerkvi resnično darilo, ki obogati naše duhovno in osebno življenje.

Danilo Jovanović

ZAUPANJE

Danilo Jovanović je teolog in duhovnik ter organizator družabnih dogodkov v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Bog naredi pot tam, kjer se nam zdi, da je ni ali pa je neprehodna.

Verovati pomeni zavedati se, da je Bog z nami tudi danes in da pozna našo pot, našo situacijo in naše probleme. Bog ima namreč za vsakega izmed nas načrt, kako nas bo izpeljal iz težav. Naša naloga je, da mu prepustimo svoj strah in mu zaupamo.

V knjigi preroka Izaija 43,19 lahko preberemo naslednje besede: »...da, speljal bom pot skozi puščavo.« Bog spelje pot skozi puščavo, torej tam, kjer se zdi, da je nemogoče. To lahko naredi samo on.

Ko je v naših življenjih situacija brezizhodna, se lahko Božja moč izkaže ravno tam in takrat. Ko pridemo do konca samega sebe, ko vemo, da se ne moremo več zanašati na lastne sposobnosti ali na koga drugega v našem življenju, se spomnimo, da je v zaupanju v Boga naša moč. Verjamem, da smo že vsi okusili čas Božje tolažbe v najhujši stiski. To je najbolj blagoslovljen čas Božje navzočnosti.

Ko smo na tleh in se moramo prepustiti Božjim rokam, rečemo lahko le: »Od tu naprej ne morem več, Bog, reši me tako, kot to lahko narediš samo ti.« Bog lahko razdeli morje, premakne gore in omogoči prehod po suhem. Bog lahko premaga vsakega »velikana« in prinese zmago svojim otrokom. Bog lahko zapre »gobec« levom in zagotovi preživetje. Bog lahko odpre vrata zapora in nas osvobodi.

Lahko nas zaščiti pred ognjem težav. Lahko nas ponese skozi vsako nevihto težav. On je Bog čudežev. Nikoli se ne spremeni, ker nas ljubi z iskreno in čisto ljubeznijo. Torej je bil isti včeraj, isti je danes in bo tudi jutri. Tudi danes, v tem trenutku se bori za nas. Dela izhod tam, kjer ga mi ne vidimo. Išče rešitev tam, kjer je ni. Zato vse probleme v veri prinesimo pred Boga. To od nas pričakuje in nam to tudi naroča.

Tjaša Golobič Štucin

ZAKAJ TRPLJENJE

V preteklih dneh sem razmišljala, kako hitro se lahko stvari spremenijo. Izhajajoč iz preprostega primera iz službenega življenja, ko sem opazovala svoje učence, sem premišljevala, kako je možno, da se nekaj, kar poteka dobro, urejeno,

smiselno, utečeno, naenkrat spremeni v popolno nasprotje. Zakaj se takrat, ko je nekaj zares dobro, pojavi nekaj, za kar se zdi, da želi to dobro uničiti?

Učna ura je potekala zelo dobro, učenci so v dobrem vzdušju in klimi opravljali svoje delo in se učili. Nato pa so se, kot že ničkolikokrat pred tem, v res kratkem času, skoraj v trenutku, zvrstili med seboj nepovezani dogodki, ki so spremenili potek učne ure in ogrozili dobro klimo v razredu.

Najprej je enemu učencu postalo slabo in je prosil, da pokličemo starše, zatem sta se glede izvedbe naloge sprli dve učenki, tretji učenec pa je zaradi občutkov nemoči in strahu pred ponovnim neuspehom v jezi začel odrivati svoj zvezek in jokati, tako da je pritegnil pozornost celega razreda. Če dramatično povzamemo: šli smo iz stanja raja v stanje kaosa. Razred vidimo kot družbo v malem, tudi kot odraz življenjskih izzivov, s katerimi se v svojih življenjih soočamo kasneje.

Doleti nas nesreča, spremo se z bližnjimi, trpimo, zlasti ko doživljamo svoje neuspehe in čutimo svojo nemoč glede spreminjanja življenjskih situacij. Čeprav nam razum govori, da je sprememba edina stalnica v življenju, pa se srce vedno bolj sprašuje, zakaj se zgodi, da se lahko v nekem trenutku nad človeka zgrnejo nepričakovane preizkušnje in dodobra pretresejo njegov svet? Zakaj se slabe stvari dogajajo ljudem, ki delajo dobro?

Zakaj takrat, ko želimo delati dobro, bližnjim naredimo ravno nasprotno? Zakaj torej trpimo in zakaj trpljenje povzročamo drugim?

Ljudje iščemo odgovore in se glede vprašanja smisla trpljenja morda oziramo proti priznanim filozofom in mislecem svojega časa. Vendar nihče od njih do danes še podal dokončnega odgovora glede vprašanja smisla trpljenja, ki bi zadovoljil našo radovednost in nudil neomajno uteho v trpljenju ter nam vsem vplival poguma. Najdemo pa v zgodovini Božjega Sina, Jezusa Kristusa, ki je trpljenje v celoti prestal, pri čemer je o smislu trpljenja povedal, da bo rešen vsak, ki bo vztrajal do konca, in to navkljub trpljenju.

Preizkušnjam in trpljenju se torej ne le, da se jim ne moremo izogniti, temveč jih tudi ne moremo razumeti niti razložiti.

Ne moremo se jih znebiti, ne moremo jih dolgo ignorirati, niti jih ne moremo mentalno preseči. Lahko pa storimo to, kar je storil pravični Job, ko se je tudi nanj v trenutku zgrnilo veliko trpljenje:

- O trpljenju se lahko pogovarjamo z Bogom in ga povabimo v svoje izkušnje in stanje. Bog je prestal težke preizkušnje in nas razume.
- Boga lahko iskreno sprašujemo, zakaj se nam to dogaja? Rekel je, naj vztrajno in v veri prosimo, ker sliši glas tistih, ki ga kličejo.
- Lahko razmišljamo tudi o tem, da se nam trpljenje, ki ga doživljamo, ne zdi pošteno. Tako se bomo učili ločevati dobro od zla, krivico od pravice. In bomo utrdili svoje noge in roke za dela pravičnosti.

V bistvu se moramo v času trpljenja naučiti, kako trpeti. Dobro je, če v svoje situacije povabimo Boga, saj mu bridkosti niso bile prizanesene. Bog je lahko naša pomiritev in uteha, v katero upamo in katere se oprijemamo v času lastnih preizkušenj.

dr. Daniel Brkič

NAJBOLJŠA SLIKOVNA PRIDIGA NA SVETU

Luč sveta je alegorična slika angleškega umetnika Williama Holmana Hunta (1827-1910) in velja za najbolj opazno umetniško delo 20. stoletja. Slikar je bil kristjan. Na sliki štejejo podrobnosti. Slika temelji na dveh svetopisemskih vrsticah: »Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj, ne bo hodil v temi, temveč bo imel luč življenja.« (Jn 8,12) In: »Glej, stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj.« (Raz 3,20) Slika razkriva nočni prizor, postavljen v sadovnjak. Lik, ki nosi trnovo krono in svetilko, je Jezus Kristus.

Oblečen je kot kralj, hkrati pa nosi naprsnik iz dvanajstih dragih kamnov, kar pove, da je on tudi veliki duhovnik. Na tleh so jabolka, ki nas spominjajo na zgodbo človekovega padca v greh. Kristus trka na zaprta vrata z zarjavelimi tečaji in zaraščena z bršljanom, kar označuje človekovo trdosrčnost, neodzivnost in nezainteresiranost za Boga. Vrata brez kljuka predstavljajo človekovo dušo. Kristus, ki je sam vrata, stoji pred vrati in trka, da bi vstopil, vendar je kljuka na notranji strani vrat, kar pomeni, da jih je mogoče odpreti samo od znotraj.

Mračno nebo nakazuje prihod svetlobe, zarjo novega dne, s čimer je slikar uprizoril besede: »Noč se je pomaknila naprej in dan se je približal. Odvrzimo torej dela teme in nadenimo si orožje luči.« (Rim 13,12) To, kako globoko je slikar svojo umetnino doživljal, so razkrili pred časom, ko so med popravitlom okvirja pod njim našli napis: »Kristus, ne pojdi mimo mene.«

Slika Williama Holmana Hunta velja za najboljšo slikovno pridigo na svetu. Znani krščanski pisec, teolog in anglikanski duhovnik John Stott se je resnično spreobrnil, ko ga je leta 1938 duhovnik Eric Nash izzval z Jezusovimi besedami: »Glej, stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj.« (Raz 3,20) Stott je priznal, da je ves čas razumsko (intelektualno) verjel v Jezusa, a je bil Jezus na zunanji strani vrat. Prav tako si je prizadeval moliti, a so bile njegove molitve slišane le skozi luknjico ključavnice, medtem ko je bil Jezus na drugi strani vrat.

Občasno je porinil pod vrata kak drobiž, da bi pri nabirki v cerkvi potešil svojo vest, a je Jezus ostal na drugi strani vrat. Na koncu je John Stott zapisal: »Bil sem krščen in konfirmiran. Šel sem v cerkev, bral sem Sveto pismo, se držal krščanskih načel in vrednot ter skušal biti karseda dober. Vendar sem ves čas Jezusa držal na varnostni razdalji. Vedel sem, da bom v trenutku, ko odprem vrata, izzvan in soočen s posledicami. Prijala mi je utečenost, čeprav zdolgočasena in plitka. Bogu sem hvaležen, da sem končno prijel za kljuko in vrata odprl. Enostaven in preprost korak je spremenil celotno smer, kakovost in vrednost mojega življenja. Zaživel sem s smislom. In osvobojen sem bil krivde.«

Ali ste odprli vrata svojega življenja Kristusu? Če tega še niste storili, lahko molite naslednje: »Jezus Kristus, hvala ti, da trkaš tudi na vrata mojega življenja. Prostovoljno jih odpiram, saj se zavedam, da nisi vsiljivec, zato te povabim noter. Odpusti mi moje grehe in me osvobodi krivde. Izpolni me s svojo ljubeznijo. Priznam, da si moj Odrešenik in Gospod. Amen.«

Rebeka Jovanović

JADRNICICA

Rebeka Jovanović je animatorka in moderatorka na področju dobredelnih dejavnosti v Evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

V zadnjem času veliko spremljam znanca, ki je pustil službo, redno zaposlitev in se s partnerko odpravil na pot okoli sveta z jadrnico.

To se sliši zelo lepo, kajti vsi takoj pomislimo na morje, svobodo, življenje brez budilke, brez delovnega časa, brez prometnih zastojev...

Toda na njuni poti ni bilo le lepega in mirnega jadriranja, ampak garanje, strah, poškodba motorja, raztrgana jadra. Ko sta plula čez Atlantik, sta bila veliko dni le v jadrnici, skoraj nič jedla in slabo spala, ker je njuno jadrnico zaradi velikih valov premetavalo sem ter tja, slišalo pa se je le žvižganje vetra in pokanje.

Velikokrat sta se spraševala: »Ali nama je to treba? Če se izvlečeva iz tega, prodava jadrnico in se z letalom vrneva v domovino.«

A ko sta premagala Atlantik, sta pozabila na obljubo in si rekla: »Bova kar nadaljevala. Preživela sva najhujše čase, zakaj ne bi plula naprej, kot sva načrtovala na začetku.«

Dragi bratje in sestre, ali ni to zgodba nas vseh? Kolikokrat smo se znašli v situaciji, ko smo se spraševali: »Ali nam je tega treba?« Kolikokrat pomislim: »Od rojstva verujem in hodim v Cerkev nedeljo za nedeljo, se trudim pomagati pri dejavnostih v Cerkvi, razdajam svoj čas in energijo... Vendar, zakaj mi gre vse narobe?« Nimam odgovora. Vem pa, da bo prišel dan, ko bo pozabljeno vso zemeljsko breme in bomo rekli: »Splačalo se je slediti našemu Bogu, kljub nevihtam, vetru, mrazu, nestabilnim tlem... Prišli smo do konca, prišli smo do oaze, kjer ne bo več solza, bolečin, krivic...« To zagotovilo najdemo tudi v Svetem pismu: »Česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.« (1 Kor 2,9)

dr. Jürgen Moltmann

KRISTJAN JE ČLOVEK UPANJA

Dr. Jürgen Moltmann (8. april 1926 – 3. junij 2024) je bil zaslužni profesor sistematične teologije na Univerzi v Tübingenu in je najbolj bran krščanski teolog povojnega obdobja.

Od srednjega veka se je v krščanskem razmišljanju utrdila predstava o smrti in vstajenju, ki je globoko nekrščanska: slika nebes in pekla ter predstava o poslednji sodbi, ki dobra dela nagrajuje, slaba dela pa kaznuje. Sprašujemo se, ali sta Bog Stvarnik in Bog Sodnik različna bogova? Ali strašni Bog Sodnik izničuje zvestobo ljubečega Boga Stvarnika? Šlo bi za protislovje! Takšna slika Boga je brezbožna.

Kako torej obsoditi grozodejstvo zla in krivice? Nova zaveza razume sodni dan kot »dan Sina človekovega«, ko se bo vsemu svetu razodel križani in vstali Kristus kot Zmagovalec nad grehom, smrtjo in peklom, ne pa kot maščevalec. Sodil bo z merilom Božje pravičnosti, ki je mi ne moremo doumeti. Tako gledano zadnja sodba ni konec sveta, ampak začetek Božjega novega sveta. Takrat bodo popravljene vsi porušeni odnosi v stvarstvu, zato bo nastopilo novo stvarstvo – novo nebo in nova zemlja. Začela se bo vladavina Božje Slave. To je zame teologija upanja. Ker je Bog naše upanje, je kristjan človek upanja.

Katja Lipičnik

LE PRI BOGU SE POMIRI MOJA DUŠA

Ste že kdaj imeli občutek, da vam je zazvonil telefon ali da ste dobili sporočilo, ko pa ste preverili, ni bilo nič? Ali kdaj postanete nervozni, če dobite sporočilo, pa ga v tistem trenutku ne morete prebrati? Vas vaš telefon spremlja tudi v toaletne prostore in je nemara prva stvar, ki jo zjutraj primete v roke? Pametni telefoni in internet so zelo priročni, ko hitro potrebujemo odgovor na kakšno vprašanje, želimo biti v stiku z znanci, nas zanimajo zadnje novice in podobno. Ampak ves čas se bojimo, da bomo kaj zamudili, da ne bomo vedeli, kaj se dogaja okoli nas oziroma ne bomo na tekočem. Vsak trenutek preverjamo, kaj je novega, namesto da bi svojo pozornost namenili okolici in bližnjim.

Strokovnjaki pravijo, da smo ljudje v stalni pripravljenosti in na preži, ker nas obdaja toliko konstantnih dražljajev in informacij. Posledično v človeku naraščajo nemir, stres in strah. Vse to pa seveda spremljajo razne novodobne bolezni. Danes je celo nekako popularno biti prezaposlen in ljudi pogosto slišimo reči: »Sem v gneči, ne morem...« A to je pogosto le izgovor, da se lahko izogibamo tistemu, kar je zares pomembno, a življenje teče mimo nas. Takšna pač je družba, v kateri živimo.

Saj ne moremo kar pospraviti računalnikov in vseh naprav, ki nam vseeno v marsikaterem pogledu lajšajo življenje. V bistvu smo od tehnologije odvisni, brez nje – hočeš nočeš – ne moremo več živeti.

Kako se torej ogniti strahu, stresu in naraščajočemu notranjemu nemiru? Kje najti rešitev, zdravilo oziroma moč, da vztrajamo v tem hitrem tempu življenja? Lažje je namreč ostati zaposlen in tekati od točke a do točke b brez predaha, kot pa se ustaviti in se vprašati, kaj je zares pomembno.

V Stari zavezi Svetega pisma v Psalmu 62, ki ima naslov »Le v Bogu je rešitev«, lahko preberemo naslednje pomirjujoče besede:

Le k Bogu teži moja duša, da se pomiri,
od njega je moja rešitev.
Le on je moja skala in moja rešitev,
moja trdnjava: ne bom veliko omahoval.

V nadaljevanju pisec celo poziva svojo dušo, naj se vendarle že umiri: »Le pri Bogu se umíri, moja duša, kajti od njega je moje upanje.«

Bog je prišel med nas, da bi ga spoznali, da bi nas odrešil. In ta Bog, ki je vir vse ljubezni, milosti in usmiljenja, je tudi Bog miru. Lahko mu zaupamo svoje skrbi in strahove in se zanesemo na njegovo pomoč. Ta Bog nam namreč podarja mir sredi stisk. Krščanski Bog je vedno in vsepovsod prisotni Bog, ki pomirja človekovo notranjost. Ustavimo se in ga povabimo k sebi, da nas pomiri in potolaži tukaj in sedaj.

Dušan Barišič

KATERA POT JE VSELEJ BOŽJA?

Dušan Barišič je duhovnik v Evangeličanski cerkvi Obala Koper-Izola in dolgoletni voditelj Društva Svetilnik za svetovanje in pomoč odvisnikom in njihovim svojcem.

Tedaj so prišli k Jezusu iz Jeruzalema farizeji in pismouki in so rekli: »Zakaj tvoji učenci prestopajo izročilo starih? Ne umivajo si namreč rok, kadar jedo.« Odgovoril je in jim rekel: »Zakaj pa vi prestopate Božjo zapoved zaradi svojega izročila? Bog je namreč rekel: Spoštuj očeta in mater in kdor preklinja očeta ali mater, naj bo kaznovan s smrtjo. Vi pa pravite: ›Kdor reče očetu ali materi: To, s čimer bi ti lahko koristil, je dar, temu ni treba več spoštovati svojega očeta.‹ Tako ste razveljavili Božjo besedo zaradi svojega izročila. (Mt 15,1-6)

Poglobimo se v razmišljanje o »dveh poteh«. Ko verniki s prižnic slišimo, da bo pridigar govoril o dveh poteh, običajno pomislimo na »tiste dve poti«; široko pot smrti, ki je posvetna, in ozko pot večnega življenja, ki je Jezusova. Poleg tega obstajata dve poti znotraj samega krščanstva. Prva pot je ljubezen do Božje besede, druga pot pa je ljubezen do svojega bližnjega. Najboljši razgled ponuja tista pot, ki vodi na najvišji kraj. Piščev izraz »tedaj« je teološki »topos«, ki se mora zgoditi med nami in Bogom, da nas postavi na določeno mesto. Božja Beseda nas želi prestaviti na kraj, kjer bosta srce in razum pripravljena na srečanje. K Jezusu so prišli iz Jeruzalema v Galilejo farizeji in pismouki, torej religiozna elita, da bi ga provocirali in preizkušali. Smatrali so, da se samo oni držijo izročila starih, torej zapovedi. Verjeli so, da so čisti, ker so bili mnenja, da so edini ločeni od greha. To je aktualno tudi danes. Takoj, ko se v neki župniji zgodi duhovno prebujenje, čudež ali nova verska praksa, papež pošlje komisijo, da preveri, ali je to skladno z naukom Cerkve.

Dogaja se tudi obratno; preprosti verni ljudje gredo v kontrolo k duhovniku ali celo k škofu, češ da se ne držijo tradicije (običajev) Cerkve. Tradicija je sicer dobra; narobe je, ko gre za tradicionalizem. Latinski izraz »tra-dire« pomeni »povedati naprej«. Poznamo pisno in ustno tradicijo (izročilo). V treh monoteističnih religijah (judaizmu, krščanstvu, islamu) velja pravilo, da se ustno izročilo sme spreminjati, pisno izročilo pa mora ostati nedotaknjeno. Izročilo nudi človeku varnost, to je okvir bivanja in gibanja v ponotranjenem verskem smislu.

Problem nastane, ko se človek zaradi lastne tradicije povzdigne nad druge. S tem se duhovniki pogosto srečujemo. Na primer, pravoslavni vernik gleda na druge zviška, ker smatra, da je njegovo izročilo najbolj pravoverno; rimskokatoliški vernik prisega papežu v Vatikanu; vernik reformacijske dediščine pa je fanatično prepričan, da samo on pozna edino resnico, ker ima Svetega Duha in Sveto pismo. Hitro lahko postanemo mešanica farizejev in pismoukov in ostale ljudi, »ki si ne umivajo rok«, pošiljamo v pogubo.

Vernikom v Izoli sem to ponazoril z anekdoto. V trgovini s hrano za hišne ljubljence sem bil okregan, ker sem nehote prijel za pločevinko, v kateri je manj odstotkov pravega mesa. Čeprav sem velik ljubitelj živali – doma imam kužka in muco – je prodajalka čutila potrebo, da me okarakterizira za »grešnika«. Zato sem prodajalko dobronamerno vprašal, ali ve, koliko odstotkov pravega mesa vsebujeta hrenovka in pašteta, ki sem ju zaužil za zajtrk. Pravijo, da so »najtežji kadilci« tisti, ki so ravno nehali kaditi. Takšni čutijo zelo veliko potrebo po moraliziranju, saj drugim kadilcem očitajo, kako tobak zelo škodi zdravju in kako enostavno je prenehati kaditi. Takšni moralizatorji uživajo v obsojanju drugih. Apostol Pavel je v Pismu Kološanom opisal, kaj prebuja v človeku poslušnost normam, če nima za cilj svojega bližnjega: »Če ste torej s Kristusom odmrli prvinam sveta, zakaj bi si dali prepovedovati, kakor da še živite posvetno: »Ne prijemaj, ne okušaj, ne dotikaj se!«

Saj mora vse to izginiti z uporabo. To so človeške zapovedi in nauki. S svojo umišljeno pobožnostjo, ponižnostjo in strogostjo do telesa dajejo te reči sicer vtis modrosti, a dejansko niso za drugo, kot da gódiyo mesu.« (Kol 2,20-23) Najbrž ste spoznali ali srečali vernike, ki se držijo določenih zapovedi in v drugih hitro vidijo grešnike. Žal si moramo priznati, da smo pristno krščanstvo zamenjali z moralno neoporečnostjo. To, da nekdo neha kaditi, piti in psovati, nam daje v odnosu do ostalih kristjanov občutek večvrednosti, kar v resnici ne drži. Krščanstvo je več kot to. Krščanstvo ni le novi način življenja, ampak je Življenje. Farizeji umivanja rok niso pripisovali osebni higieni, kot to razumemo danes, ampak je šlo za verski obred, čigar praksa je ljudi delila na čiste in nečiste, to je na tiste, ki so se Bogu smeli približati, ali pa se mu niso smeli približati (Mišna in Talmud). Zato jih je Jezus vprašal: »Zakaj pa vi prestopate Božjo zapoved zaradi svojega izročila?« Jezusovo vprašanje je ključno vprašanje, ki si ga moramo verniki postaviti individualno in kolektivno.

**BOJTE SE LJUDI,
ČIGAR BOG
JE SAMO
V NEBESIH.**

To, da smo kot Cerkev in družba etiko in moralo postavili na piedestal, nas je pripeljalo do točke, da je človek lahko kristjan samo zato, ker je »priden« in doma bere Sveto pismo kot knjigo. Žal to ne velja, saj izključuje potrebo po skupnosti cerkvenega občestva. Tudi Sveto pismo je sveto le v občestvu Cerkve. Sodobno krščanstvo je v nevarnosti, saj je na pohodu necrkveno krščanstvo krščanskih anarhistov.

Zgodnji cerkveni oče Ignacij Antiohijski je zapisal, da izven Cerkve ni odrešenja, blaženi Avguštín pa, da komur Cerkev ni mati, mu Bog ne more biti oče. Teolog Daniel Brkič je v eni izmed knjig zapisal: »Bojte se ljudi, čigar Bog je samo v nebesih.« Da bi bil človek moralno neoporečen, ne potrebuje bližnjega. Zanj je bolje, da se odpravi v samoto, kjer ni skušan zaradi denarnice in hiše svojega bližnjega.

Toda prva in največja Božja zapoved, na kateri stoji stara in nova zaveza, pravi: »Ljubi Boga in svojega bližnjega.« Zato je pravično in se spodobi, da se kot zreli in iskreni ljudje vprašamo, ali nas more poslušnost zakonom (naša pridnost in moralnost) rešiti smrti? Ključno vprašanje se torej glasi: Zakaj je potem Bog poslal svojega Sina v svet, da bi nas rešil simptomov umrljivosti? Smrt kot naš največji strah, tista gonilna sila, za katero stroka pravi, da je »prvo gibalno« vseh človeških pregreh, se k nam vrača s konca naše zemeljske poti.

Ne čudi, da jo je veliki apostol iz Tarza poimenoval »poslednji sovražnik«. Naš lastni grob, ki se nam pred očmi prikazuje kot obsesija, nas sprašuje, ali naj se za ceno Ljubezni žrtvujemo za bližnjega, ali pa naj raje ljubimo sebe, ker je življenje tako in tako prekratko. Zapovedi ne laži, ne kradi, ne jemlji si tujega, so tako postale središče našega verovanja, čeprav vsaka zapoved v središče postavlja Drugega, našega bližnjega. Pravilno je ne laži bližnjemu, ne kradi bližnjemu ... Kristjani smo si pot olajšali, zato smo zapovedi oblikovali tako, da smo svojega bližnjega odstranili.

Nekoč je neka gospa v svoji hiši v Istri skrivala Jude pred nemškimi vojaki. Čeprav je bila globoko verna katoličanka in se je trudila biti zvesta desetim zapovedim, je v trenutku, ko so na njena vrata potrkali vojaki in spraševali, ali v hiši skriva Jude, brez pomisleka zatrdila, da jih ne skriva. V središče Božjih zapovedi je postavila svojega bližnjega, torej človeka, ne pa Boga, ki je v nebesih. Ljubezen do bližnjega kot temelj krščanstva je več kot moralna zapoved; je bít krščanstva. To pomeni biti človek ali prenehati biti človek. Jezus je svoje učenje zaključil rekoč: »Tako ste razveljavili Božjo besedo zaradi svojega izročila.« To ne velja samo za farizeje tistega časa. Kolikokrat se nam zgodi, da pravdo postavimo pred živega človeka. Bog nam naroča, naj človeka, ki je drugačen, ki ne izgleda prijetno očem, ki nas živcira, ljubimo, ker bomo z njim morda v rajju celo večnost. Zakaj zamenjamo svetopisemsko pravičnost za posvetno pravdo in milost za plačilo? Bližnjim moramo odpustiti preden stopimo pred oltar. Kristusov evangelij nas uči, da je izročilo dobro.

Da so dobre tudi zapovedi in necerkvene navade (praznovanje rojstnega dne in praznikov), a le takrat, ko nas usmerjajo na Drugega; Boga v nebesih in Bližnjega na zemlji. Naj zaključim z anekdoto: v neki vasi na jugu Srbije sta v majhno župnijo zahajala zelo pobožna gospa in nek gospod, ki je bil po poklicu kovač. Gospa je vsako nedeljo v cerkev prihajala prva, pripravila vse potrebno za liturgijo, in je tudi zadnja odhajala, potem ko je vse lepo pospravila. Skorajda ni bilo bogoslužja, da se ga ne bi udeležila. Vsi so jo opazili. Kajti vsakič, ko je duhovnik vernikom delil Gospodovo večerjo, se je pri oltarju obrnila tako, da je lahko opazovala, kdo je »vreden«, da pristopi k najsvetejšemu zakramentu. Gospod, ki je bil kovač, pa je ponižno stal pri vratih, saj je vedel, kaj si o njem mislijo ljudje. Sramoval se je, ker je rad pil, kadil, kdaj na glas izrekel psovko, ko se je s kovaškim kladivom po nesreči udaril po prstu. A je vseeno prišel vsako nedeljo na bogoslužje. Zavedal se je svoje krhkosti. Vabim nas, da v luči Jezusove prilike o farizeju in cestninarju presodimo, katera pot je ozka in težja, a vselej Božja.

Rebeka Jovanović

JUHA IZ KAMNOV

Med vojno so vojaki pogosto hodili po bližnjih vaseh, da bi dobili hrano. Ker takrat ni bilo telefonov, sploh pa ne mobilnih, je prvi domačin, ki je videl, da prihajajo vojaki, to sporočil naprej. To pa zato, da so lahko, če so imeli čas, hrano poskrili, ker so je imeli še za svojo družino premalo. No, ko so vojaki prišli do prve hiše, je rekel gospodar, da so tudi oni sami že nekaj dni lačni in hrane nimajo. Tako so vojaki nadaljevali pot od hiše do hiše in pri nobeni hiši niso dobili hrane. Pa se spomni eden od vojakov in pravi: »Naredimo sredi vasi ognjišče, iz bližnjega potoka prinesimo 3 kamne in iz njih skuhamo juho.«
Vaščani so se zbrali, ker so hoteli videti, kakšna bo ta juha. Ko je juha s kamni že nekaj časa vrela, je eden od vojakov rekel:

»Ko je moja mama kuhala juho, je dala vedno malo soli in bilo veliko bolj okusno.«
Pa se čez nekaj časa oglasi ena od gospodinj: »Če je pa tako, nekaj ščepecev soli pa imam in lahko prinesem.«
Ko se je juha kuhala naprej, pravi drugi vojak: »Ko je moja mama kuhala juho, je dodala tudi kakšno korenje in kolerabo... Povem vam, to naredi juho še bolj okusno.«

Čez nekaj trenutkov se odkašlja neka druga gospodinja in pravi: »Spomnila sem se, da nekaj korenja in kolerabe pa imam zakopano v zemlji za hišo, grem iskat.«
Nakar se oglasi tretji vojak in pravi: »Ko je moja mama kuhala juho, je dodala tudi krompir in juho je naredilo še bolj okusno.«

Po nekaj trenutkih tišine se oglasi tretja gospodinja: »Krompir pravite, no, kakšen krompir bi se gotovo našel pri hiši.«
Kotel se je počasi polnil z dobrotami, ki so potrebne za dobro juho, tako, da so morali iz juhe odstraniti kamne, da je bilo dovolj prostora za povrtnine. Nakar se oglasi še četrti vojak in pravi: » Ko je moja mama kuhala juho, je dodala tudi malo dimljene slanine... Še sedaj vonjam tisto juho, kako diši.«

Čez nekaj trenutkov se oglasi gospodar neke hiše: »No, če je pa tako, sem se spomnil, da nekje v kotu podstrešja visi en kos slanine, grem ga iskat.«

Naenkrat je namesto juhe iz kamnov nastala zelo dobra juha, od katere so se lahko najedli vojaki in vaščani.

Ob tej zgodbi pomislimo, kaj prinesemo s seboj, ko pridemo skupaj, na primer v Cerkev. Kaj dajemo v skupni »lonec«? Ko prinesemo v Božji dom ljubezen in spodbudo, lahko pričakujemo, da bo bogoslužje lepo in doživeto in takrat lahko rečemo: »Nasitili smo se dobrot iz nebes, ponovno gremo lahko naprej na delo v nov dan, nasičeni z Božjim blagoslovom.«
Pomembno je, da vsak od nas pri izgrajevanju Božje družine na zemlji sodeluje po svojih najboljših močeh. Biti v Cerkvi ni enako kot biti na gledališki predstavi ali koncertu, kjer sem del občinstva in čakam, kaj bodo zame naredili nastopajoči. Ko vstopim v posvečen prostor, sem del Božjega občestva, ki si želi srečanja z Bogom in drugega z drugim.

dr. Daniel Brkič

BOG NI ODGOVOR, BOG JE VPRAŠANJE

Te dni sem opazoval sliko Michaela Agliola, ki posnema Michelangelova sliko iz Sikstinske kapele v Rimu, ikonično roko Boga, ki pri stvarjenju daje življenje Adamu. Avtor je sliko preoblikoval za postmoderno dobo. Slika simbolizirala ljudi - bogove, ki ustvarjamo robote - novo vrsto futurističnega Adama. Zato nam je v glavo stopila slava. Poznamo več izgovorov, zakaj je sodobni človek padel v globino napuha, ki je demonski napuh ali hibris.

Ne gre za to, da nam pri tem pomagata znanost in tehnologija, ki sta sicer hvalevredna dosežka človeštva, ampak gre predvsem za domislico, da presegamo človeško, zato več ne čutimo potrebe po božanskem. Povečujemo prokreacijo, genetsko revolucijo, spolno rekonfiguracijo, tehnološko komunikacijo. Kljub uspehu smo ustvarili svet, v katerem nas je bolj strah živeti, kakor umreti. Aleksander Solženicin, dobitnik Nobelove nagrade za književnost, je zapisal, da se to dogaja zato, ker smo pozabili na Boga.

Žal smo ga izenačili z vero v bajeslovna bitja; vile, škrate, zlate ptice, zmaje, kurenta, Božička ... Trdimo, da je Bog staromodni mit. Eksistencialist Albert Camus je v romanu Tujec počastil absurd ateističnega nihilizma s pomočjo junaka Meursaulta, ki se tudi po smrtni obsodbi ni pokesal, ampak je duhovnika, ki je hotel zanj moliti, celo napadel. Bog zanj ni bil ustrezen odgovor. Desetletja kasneje je alžirski pisec Kamel Daoud v svojem izjemnem prvencu z naslovom Primer Meursault opisal Camusovega antijunaka Haruna, ki kot protagonist katarzično vpije: »Bog ni odgovor, Bog je vprašanje.« Z njegovo izjavo se strinjam. Njegov krik je tudi moj krik. Vsi živimo z vprašanji, kajti odgovori so začasni. Ne verjamem v litanije, da so vprašanja glede Boga znak brezbožnosti in dvoma.

V veri, ki mi je vzbujala grozečo krivdo, se nisem počutil zdravo, svobodno, udobno in varno, ampak nemirno. Takšna vera vidi v drugih sovražne bojovnike, ne pa iskrenih sogovornikov. Pošten pristop k veri vključuje vse nianse, sicer človek samega sebe goljufa. Ljudje, ki trdijo, da so glede Boga povsem prepričani, me bolj skrbijo kot tisti, ki vanj ne verujejo. Nemogoče je biti o Bogu v celoti prepričan, ker je to protinaravno, saj o njem nimamo vseh dokazov. Bog je svetla skrivnost. Sprehajamo se po vesolju kot po domačem dvorišču, a kljub temu tako malo vemo. Ne vemo niti, zakaj je Romeo ljubil Julijo. Bog je skrivnost na drugačen način. Pravzaprav vemo več o tem, kaj Bog ni, kot o tem, kaj Bog je, o čemer govori apofatična teologija Dionizija Areopagita. Teolog in mislec Tomaž Akvinski je zatrdil, da za Boga ni mogoče reči, da obstaja tako, kot obstaja vse ostalo, ker je Bog razlog, da sploh vse obstaja. Bog je neizrekljiv.

Moj dvom izhaja iz želje po Bogu, ne pa iz pobalinstva in brezbržnosti do njega. Človek se lahko oklene etičnih naukov krščanstva, jogijskih praks hinduizma, meditativnih tehnik zen budizma in vsega dobrega, kar nam ponujajo svetovne religije, a se mora stalno zavedati, da brez dvoma ni vere. Dvom je dvojček vere. Svojim študentom teologije povem, da morajo tudi dvomiti, kajti dvom vero omejuje in jo ohranja, da ne postane ošabna, farizejsko dvolična, fanatična, fundamentalistična in sektaško nestrpna. Angleški dramatik Dennis Potter je trdil, da je zanj vera rana, ne pa oblič.

To trdim tudi zase, zato Bogu stalno postavljam vprašanja, tako kot jih je postavljaj svetopisemski filozof Job. Grki so poznali dramatično tragedijo, svetopisemska Jobova knjiga pa je dramatična ironija. Dejansko gre za dramo našega življenja. Z Jobom imam veliko podobnosti. Na koncu je Bog Joba opravičil. Potrdil je, da mu je Job zvest, Jobovi prijatelji pa brezbožni. Čeprav so o Bogu navajali resnična dejstva, so le-ta temeljila na njihovih predstavah o Bogu. Jobu so pripisali zakrit, a podel greh. V celotnem zapletu Jobovih muk je njegovo zaupanje v Boga rastlo, medtem ko so njegovi prijatelji ostali nespremenjeni in grozeče zagrenjeni.

Zato sem raje trpeči Job. Jobova knjiga nam ne daje odgovora. Daje nam več kot odgovor. Daje nam Boga, ki vse ve, od začetka do konca, in nas razume. Bog se ne boji vprašanj. Tudi Job jih je postavljaj. Prav tako Abraham, Elija, David, apostol Tomaž, Martin Luther ... Luther ni dvomil o obstoju Boga, temveč o njegovi dobroti. Bog mu je bil prikazan zdaj kot Oče zdaj kot lastnik groma. Za kratek čas je Boga omehčala prošnja njegovega prijaznejšega Sina, a je bil tudi ta prikazan kot neizprosni sodnik, razen če je to omilila njegova Mati. Dvom je Luthra gnal k Svetemu pismu in omogočil, da je luč opravičenja po veri prebila duhovno temo. Ali se ni tudi križani Jezus Kristus spraševal: »Bog moj, Bog moj, zakaj si me zapustil?«

Vera je vredna dvoma. Po spreobrnjenju v krščanstvo je akademik in mislec C. S. Lewis trdil, da je dvom krščanska vrлина. To sta vedela tudi Avguštin in Anslem Canterburyjski, ki sta ujela ravnovesje med razumskim dvomom in vero z izjavo »Crede, ut intelligas« (veruj, da boš razumel). Ugledni protestantski teolog Karl Barth je napisal, da obstajata dva dvoma: iskreni dvom, ki je naraven, in nevarni dvom, ki se sprašuje: »Ali je Bog res rekel?« (1 Mz 3,1) Glede na povedano kristjan ni človek z neizpodbitno vero, ampak človek zvestega dvoma, ki moli: »Gospod, verujem; pomagaj moji neveri.« (Mr 9,24) Dokler kristjani in Cerkev postavljamo Bogu vprašanja, ne bomo izumrli, kajti Bog ni odgovor, Bog je vprašanje. Pomembno je le, kdo na nas naredi večji vtis: svet ali Cerkev?

Neki brat je prišel k očetu Makariju Egipčanu in mu rekel: »Oče, povej mi, kako lahko dosežem zveličanje?« Starec ga je poučil: »Pojdi tja h grobu in zasmehuj mrtve.« Brat je šel, grob zasmehoval in ga obmetaval s kamni. Nato je prišel nazaj in o tem pripovedoval starcu. Ta ga je vprašal: »Ali ti mrtvi niso ničesar rekli?« Odgovoril je: »Ne.« Tedaj mu je starec rekel: »Pojdi jutri zopet tja in jim izkaži čast!« Brat je šel h grobu, mrtve hvalil in jim govoril: »Apostoli, svetniki, pravičniki!« In prišel je nazaj k starcu in dejal: »Izkazal sem jim čast!« In ta ga je vprašal: »Ali ti niso ničesar odgovorili?« Brat je odgovoril: »Ne.« Tedaj je starec dejal: »Veš, kako zelo si jih sramotil, a ti niso nič odgovorili - in kolikšno čast si jim izkazal in ti niso nič rekli. Če hočeš doseči zveličanje, moraš tako tudi sam postati kot truplo in se ne meniti niti za krivico, ki ti jo storijo ljudje, niti za njihovo slavljenje. In tako boš zveličan.«

(Izreki puščavskih očetov)

prof. dr. Jürgen Moltmann
(8. 4. 1926 – 3. 6. 2024)

IN MEMORIAM

Profesor dr. Jürgen Moltmann je umrl 3. junija 2024 v Tübingenu v Nemčiji v starosti 98 let. Velja za enega najvplivnejših protestantskih teologov dvajsetega stoletja. Njegovih knjig je veliko in mnoge od njih so postale klasika, predvsem Teologija upanja in Križani Bog. Moltmann je bil v ospredju številnih pomembnih razprav v Cerkvi; od oblikovanja krščanske teologije po Auschwitzu do poziva k ozelenitvi teologije v luči bližajoče se ekološke krize. Ob slovesu od velikega teologa in čudovitega učitelja ponavljamo besede, ki jih je napisal ob slovesu od svoje ljubljene žene Elisabeth: »Smrt ni le konec, ampak tudi nov začetek.« Čeprav smo globoko užaloščeni, se z njim veselimo njegovega novega začetka.

Vse do konca svojega življenja je bil pozitiven in poln upanja. Nekaj dni pred smrtjo je svojim prijateljem v slovo napisal: Es geht mir gut (dobro sem). Na praznovanju svojega 97. rojstnega dne je izjavil: »Vsako jutro sem presenečen, da sem še tukaj. Ampak se pripravljam umreti in svoje življenje predati Bogu. Vstajenje v večno življenje je moje upanje v življenju in smrti.

To je življenje novega Božjega stvarstva. Smrt je kot rojstni dan za novo življenje v Božjem kraljestvu. Vsako jutro mi to upanje daje nov pogum za življenje. Vendar vas nisem povabil sem, da bi z menoj premišljevali o teh stvareh, ampak da bi se z menoj veselili. Zato nazdravimo življenju – tu in tam!«

Moltmann je odraščal v nekrščanskem domu. Starši so ga vzgajali po vzoru modela napredne vzgoje. Bil je vključen v program Hitlerjeve mladine. Med 2. svetovno vojno je bil pri šestnajstih letih vpoklican v nemško vojsko. Med bitko se je predal zaveznikom in ostal v vojnem ujetništvu tudi po koncu vojne. Težko se je soočil z grozotami, ki jih je povzročila njegova nacistična država. Kot ujetnik je od vojaškega kaplana dobil Novo zavezo. Med branjem Evangelija po Marku je izkusil moč Kristusovega odrešenja. Po vojaški prevzgoji se je vrnil v Nemčijo in doktoriral na Univerzi v Göttingenu, kjer je nanj močno vplival veliki protestantski teolog tistega časa, Karl Barth. Postal je profesor teologije v Wuppertalu, Bonu in Tübingenu, kjer je poučeval do svoje upokojitve. Po srcu je bil ekumenski kristjan. Poročen je bil z Elisabeth Moltmann-Wendell, ugledno teologinjo in avtorico mnogih knjig.

(D. B.)

Nihče ne ve, kdaj se bo drama sveta končala. Zavesa se lahko spusti vsak trenutek. Mogoče celo preden preberete ta odstavek do konca. Nekaterim to morda ni všeč, ker še naprej domnevamo, da igro poznamo. V resnici sploh ne vemo, ali smo v prvem ali petem dejanju. Ne vemo, kdo so glavni in kdo so stranski liki v tej predstavi. Samo avtor ve. Ko bo konec, nam bo povedal. Pričakujem, da bo imel avtor vsakemu od nas kaj povedati glede vloge, ki jo je odigral. Ker nihče od nas ne more predvideti trenutka konca, moramo biti pripravljeni vsak trenutek.

Clive S. Lewis

vode počitka

Izdaja zavod

Revija Vode počitka je brezplačnik in se financira izključno s prostovoljnimi prispevki in z donacijami. Prevodi, prispevki, lektura, oblikovanje in vsa priprava za tisk so brezplačni. Avtorji so se odpovedali honorarju. Prostovoljne prispevke za stroške izdelave revije Vode počitka lahko nakažete na transakcijski račun pri NLB št.: 0297 0026 2335 307, prejemnik INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM, Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto.

**COLLEGIUM
EVANGELICUM**
teološko-pastoralni inštitut

COLLEGIUM EVANGELICUM, teološko-pastoralni inštitut

Naslov: Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto
Matična številka: 7290624

Ureja uredniški odbor.
Urednik: dr. Peter Golob

Odgovorni urednik: dr. Daniel Brkič
Jezikovni pregled: Tabita Jovanović, univ. dipl. slov.
Oblikovanje in grafična priprava:
Klara Tekavec, inž. med. prod.

Digitalni tisk:
Špes, grafični studio, d.o.o.

Naslov uredništva in naročila:
Revija Vode počitka
INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM
Trdinova ulica 27
8000 Novo mesto

ISSN (tiskana izdaja):
1855-2854
ISSN (spletna izdaja):
1855-2862
UDK: 274(497.4)

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani: www.eco-nm.si

Slikovno gradivo, objavljeno v Vodah počitka, je uporabljeno v skladu z ustrezno pridobljenimi licencami.

Svetopisemska besedila, objavljena v Vodah počitka, so vzeta iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane. Razen če ni ob navedku zapisano drugače.

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani: www.eco-nm.si

telefon: 07/ 334-13-41
gsm: 041/373-505

ice@siol.net

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče, k vodam počitka me vodi. (Psalm 23, 1-2)

vode počitka

9

771855

285003

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče,
k vodam počitka me vodi. (Psalm 23, 1-2)